Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief
Afdoening motie

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	11 maart 2025
Portefeuille(s)	Democratisering
Portefeuillehouder(s):	Rutger Groot Wassink
Behandeld door	Suzette Spoelstra (s.spoelstra@amsterdam.nl)
Onderwerp	Versterken zeggenschap lokaal bestuur en afdoen motie 550

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze brief informeert het college u over de uitwerking voor het versterken van de zeggenschap van dagelijks besturen, stadsdeelcommissies en de bestuurscommissie Weesp en de afdoening van motie 550. Sinds de start van deze bestuursperiode heeft ons college zich hard gemaakt voor het versterken van het lokaal bestuur. Onze ambitie is besluiten zoveel als mogelijk lokaal te nemen, dus dóór of samen met het dagelijks bestuur en de stadsdeel- en bestuurscommissies (hierna commissies genoemd). Dit is nodig om samen de stad goed te kunnen besturen en leefbaar te houden voor alle Amsterdammers. In oktober 2022, januari en juni 2023, en september 2024 bent u tussentijds geïnformeerd over de stappen die gezet zijn om de zeggenschap van het lokaal bestuur te versterken. Dit heeft geresulteerd in de *Leidraad zeggenschap in de praktijk* waarin de gemaakte afspraken over zeggenschap zijn gebundeld.

De leidraad geeft een concrete beschrijving van de werking van het bestuurlijk stelsel met als doel een goede werking in de dagelijkse praktijk. Dat hebben wij gedaan door de randvoorwaardelijke bestuurlijke samenwerking onder de loep te nemen, de 22 taken uit de verordening[1] verder uit te werken en het budgetbestedingsadviesrecht van de commissies te verduidelijken. De leidraad is met dagelijks bestuurders besproken op bestuurdersconferenties evenals met commissieleden in een werksessie. Zowel dagelijks bestuurders als commissieleden hebben de mogelijkheid gekregen advies uit te brengen op de concept leidraad. Deze adviezen zijn meegenomen in de totstandkoming van het document dat nu voorligt. Per onderdeel wordt hieronder een korte toelichting gegeven.

Bestuurlijke samenwerking

De acht dagelijks besturen hebben een identiek takenpakket dat ondersteund wordt door één ambtelijke organisatie. Om die reden is zowel samenwerking en afstemming *tussen* dagelijks besturen als *mét* het college essentieel. Zonder goede afstemming en prioritering tussen stadsdeelbesturen en college is een doelmatige en doeltreffende inzet van mensen en middelen en daarmee voor het werken aan de opgave buiten onmogelijk. Het organiseren en laten werken van deze samenwerking is dan ook een van de belangrijkste voorwaarden voor het goed laten

[1] Verordening op stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022

werken van het bestuurlijk stelsel. De komende periode wordt hier aandacht aan besteed in ieder portefeuillehoudersoverleg (PHO).

Uitwerking 22 taken

Dagelijks besturen voeren hun taak in mandaat van het college uit. Zij zijn verlengd bestuur. Per taak is helder gemaakt wat de rol en verantwoordelijkheid van de dagelijks besturen is, welke middelen erbij horen, wat de werkwijze is en welke sturingsinstrumenten op dit moment beschikbaar zijn. Een relevant onderscheid is te maken tussen de beslissende dan wel uitvoerende rol enerzijds en de adviserende dan wel vertegenwoordigende rol van dagelijks besturen anderzijds. Aan de uitvoerende en beslissende taken van de dagelijks besturen zijn over het algemeen budgetten te koppelen. Dan gaat het meestal om uitvoeringsbudget, projectbudget of ambtelijke capaciteit. Hier vallen ook subsidies onder. Bij de adviserende en vertegenwoordigende taken gaat het meestal alleen om ambtelijke capaciteit die bekostigd wordt uit een algemeen budget bij de stadsdeelorganisatie of een directie.

Alle uitwerkingen van de taken zijn in de PHO's besproken. Een overzicht van deze uitwerkingen is opgenomen in de *Leidraad zeggenschap in de praktijk*.

Budgetbestedingsadviesrecht commissies

De scherpte in gemandateerde taken helpt de commissies om hun rol in het bestuurlijk stelsel uit te voeren. Het budgetbestedingsadviesrecht is één van de rollen die de commissies hebben. Alle 22 aan de dagelijks besturen gemandateerde taken en de daarbij behorende middelen zijn het uitgangspunt voor dit adviesrecht. Het budgetbestedingsadviesrecht is daarmee een afgeleide van de verantwoordelijkheid van de dagelijks besturen, zoals vastgelegd in artikel 31 van de verordening. Met de operationalisering van dit artikel zijn de middelen gekoppeld aan de taken. Het overzicht is opgenomen in de begroting 2025 en bestuurlijk vastgesteld. Daarbij geldt dat per taak de directe invloed van de dagelijks besturen op het budget en daarmee het budgetbestedingsadviesrecht van de commissies verschilt afhankelijk van de rol van de dagelijks besturen en het type budget. Ook zijn niet alle middelen beïnvloedbaar op de korte termijn. Door het budgetbestedingsadviesrecht op deze manier te preciseren, verduidelijken we artikel 31 en daarmee de positie van de commissies ten opzichte van de dagelijks besturen.

In de dagelijkse praktijk betekent dit dat het dagelijks bestuur de commissie tijdig betrekt bij het formuleren van de stadsdeelprioriteiten – zoals de gebiedsopgaven of ten aanzien van een bepaalde taak. Commissies kunnen gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen over de inzet van de budgetten waar het dagelijks bestuur over beslist of mede met het college over beslist. De mate van invloed van het dagelijks bestuur op de besteding van het budget bepaalt daarmee ook de reikwijdte van het advies daarover van een commissie.

Motie 550

In uw vergadering van 16 oktober 2023 is motie 550 van de leden Van Renssen, Wehkamp, Minderhoud, Havelaar en Kabamba aangenomen inzake standaardiseren advies stadsdeelcommissie. De motie bestaat uit twee onderdelen.

Het eerste onderdeel betreft uw verzoek aan ons college om de verordening op de stadsdelen (artikel 19) aan te passen of de instructie aan DB om altijd advies te vragen aan de stadsdeelcommissie, bij de gevallen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit waarop de uitgebreide procedure van toepassing zal worden verklaard.

Dit onderdeel van de motie is door ons uitgevoerd. Er is door ons een proces opgesteld waarbij de stadsdeelcommissie altijd om advies wordt gevraagd bij de gevallen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit waarop de uitgebreide procedure van toepassing zal worden verklaard. Dit proces is vastgelegd in een processchema en geïmplementeerd in de ambtelijke organisatie. U bent hierover eerder door ons geïnformeerd via de raadsinformatiebrief d.d. 07-12-2023 inzake afdoening toezeggingen TA2023-001106 en TA2023-001230. Deze raadsinformatiebrief is ter kennisname is aangenomen in de commissie RO van 7 februari 2024.

Het tweede onderdeel van motie 550 betreft het volgende: u verzoekt ons college om met de stadsdeelcommissies en bestuurscommissie te onderzoeken of er bij andere taken en bevoegdheden van het DB (zoals opgenomen in de aangepaste bijlagen van de verordening) ook standaard advies moet worden gevraagd en naar aanleiding daarvan de werkwijze aan te passen.

Dit deel van de motie gaat over de taken van de dagelijks besturen en het advies dat de commissies kunnen geven. Het college is van mening dat dit ook van toepassing is op de taken en bevoegdheden van het dagelijks bestuur zoals opgenomen in de bijlagen van de verordening. Met de uitwerking van de 22 taken heeft het college inzichtelijk gemaakt welke budgetten bij deze taken horen en wat de werkwijze is. De commissies kunnen hier advies over uitbrengen (budgetbestedingsadviesrecht). In de werksessie hebben de commissieleden aangegeven beter geïnformeerd te willen worden, zowel vooraf als na besluitvorming. In ieder PHO wordt nadrukkelijker stilgestaan bij de vraag hoe uitwerkingen en afspraken aan de commissies voorgelegd worden voor advies. De leidraad geeft hierbij houvast en vergroot het inzicht van de commissies door de beschrijving van de taken, de wijze waarop dagelijks bestuurders kunnen sturen en hoe per taak mensen en middelen verdeeld worden. De komende periode vraagt dit de nodige aandacht om hier in de dagelijkse praktijk invulling aan te geven. Zowel voor het bestuurlijke gesprek als de benodigde ambtelijke ondersteuning.

Dat wij met elkaar een helder speelveld hebben gedefinieerd met bijbehorende spelregels om de samenwerking te bevorderen zien wij als college als een grote stap vooruit. Tegelijkertijd hebben we geconcludeerd dat we er hiermee nog niet zijn. De ondersteuning van de dagelijks besturen in de uitvoering van hun taken en de wijze waarop de stadsdeelcommissies hierin hun adviserende rol kunnen vervullen verdient verdere aandacht. We zien het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid om samen met de ambtelijke organisatie de werking van het bestuurlijk stelsel in de praktijk te verbeteren en te onderhouden. Dit zal vorm krijgen in het dagelijks werk.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en beschouwen motie 550 (TA2023-001155) als afgedaan.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Rutger Groot Wassink
Wethouder Democratisering

Bijlagen
1. Leidraad zeggenschap in de praktijk
2. Memo adviezen leidraad zeggenschap